

LOFOTR VIKING FESTIVAL 2.-6. AUGUST

FISKE

7 minutter lesetid

Bli abonnent!

— Det vi gjør i ZeroKyst og Lofoten blir nå lagt merke til

Kurt Atle Hansen er opptatt av at fiskerinæringen skal være en viktig del av det grønne skiftet. Foto: Flakstad kommune

EDD MEBY Publisert: 12 juli, 2023 18:00
Oppdatert: 11 juli, 2023 15:42

Share Tweet

ZeroKyst er en spydspiss i det grønne skiftet i fiskerinæringen.

Etter finanskrisen i 2008-2009 var det markedssvikt i Europa som rammet fiskerinæringen i Lofoten, og flere fiskebruk gikk konkurs. I 2010 startet Kurt Atle Hansen i jobben som nærings- og utviklingssjef i Flakstad kommune i Lofoten, og fikk oppgaven med å få i gang en omstillingsprosess.

— Flakstad er en kystfiskekommune, og sjarken er tilpasset havnene og svært viktig for næringsliv og bosetting. For oss ble det viktig å bygge på dette og vi begynte å melde ut en ny strategi basert på utvikling av fiskeværene samt økende fokus på klima, miljø og bærekraft, forteller han.

Saken fortsetter etter annonsen

Annonser hos oss?
Kontakt markedsansvarlig
Roger Zachariassen
453 94 149
annonse@avisalofoten.no

Et spleiselag

Med seg i denne prosessen med analyser og reguleringsplaner fikk kommunen sterke norske fagmiljøer, regionale myndigheter og samarbeidspartnere som Lofotrådet, Norske Arktikers Landsforbund og Universitetet i Tromsø. Gradvis utviklet det seg en tanke om et spleiselag som kunne ta kystnæringen som fiskeri og havbruk inn i det grønne skiftet. For å kutte klimagassutslipp må man finne løsninger for å bygge fremtidens fartøy, utvikle klimavennlig teknologi og etablere infrastruktur på land.

Innfører søppelavgift for fiskeflåten

Fra 1. oktober må fiskefartøy betale avfallsavgift. Fiskefartøy og fritidsbåter vil fra oktober omfattes av kravet om å betale generelt avfallsgebyr. Det skal betales uavhengig om de leverer avfall i havn eller ikke, melder Klima- og miljødepartementet som nå endrer forurensningsforskriften for avfall og lasterester fra skip Utfordring Plast og annet avfall som havner i havet utgjør en ... Fortsett å lese

AL AVISA LOFOTEN

Hybridbåter og utslippskutt

ZeroKyst ble etablert i 2021, og Kurt Atle Hansen sluttet i jobben sin som nærings- og utviklingssjef i Flakstad kommune for å gå helhjertet inn i prosjektet. ZeroKyst ble organisert som et konsortium med finansiering på brutto 120 millioner kroner i et spleiselag mellom Norges Forskningsråd, SIVA og Innovasjon Norge som ble kalt Grønn Plattform. I tillegg har de fleste deltakerne betalt en betydelig egenandel.

ZeroKyst har som mål å skape teknologiske løsninger som kan kutte 50% av klimaautslippene i kystfartøy for fiske og havbruk, som del av en fremtidsstrategi for kystflåten. De 12 partnerne i prosjektet representerer hele verdikjeden fra fiskebåtrederi, båtbyggere, teknologibedrifter, forskningsinstitusjoner og fiskerikommune, samt den nasjonale næringsklyngen Renergy.

Ambisiøse mål med nytt tørrfiskbygg

Gjennom nybygget kan det komme til å passere tørkede fiskehoder tilsvarende nesten hele eksportkvantumet ordinær tørrfisk. Sammen med industribedriftene Gunnar Klo i Øksnes, Røst Sjømat og Glea fra Røst, samt Askur i Hammerfest, har Lofothau AS bygget et lager som gjør det mulig å produsere mer tørkede fiskehoder ute på hjellene. Korrekt fuktprosent Anlegget er ikke ... Fortsett å lese

AL AVISA LOFOTEN

Eneste kommune

Flakstad er eneste kommune som er med i ZeroKyst, og skal ivareta tilrettelegging og tekniske løsninger som fungerer i fiskeværene. Dette gjelder tilrettelegging av infrastruktur med almen tilgjengelighet slik som kalier, veier, areal for ladeanlegg og oppgradering av strømtilførsel. Kommunen må også avklare roller og nødvendige avtaler mellom de som skal forestå drift av havna med areal og ladeanlegg.

Fem delprosjekter ble satt i gang:

1. Nullutslippsdrivlinje
2. Nullutslippsfartøy klargjort for hydrogen
3. Hydrogenforsyning og tanking
4. Regional infrastruktur med oppgradert strøm og ladeanlegg i havnene
5. Kompetanseprosjekt med utarbeiding av dokumentasjon og forskningsartikler

Allerede i 2015 produserte selskapet Selta Arctic AS verdens første hybridsjark, «Karoline», med 11 meters lengde. Siden har det vært drevet forskning og utvikling av nye modeller, der ZeroKyst har samarbeidet med Sintef, NTNU, Siemens Energy og båtbyggere. I 2022 leverte det lokale verftet Ballstad slip sin egen sjarkmodell «Lofotsjarken». Den andre båten som ble levert heter «Korsnesjenta», en hybridbåt som i dag driver fiske utenfor finnmarkskysten og hester gode og nyttige erfaringer.

Zero kyst er klar for produksjon – men Enova har satt på brekket

Er Enova i ferd med å bli en flaskehals i det grønne skiftet i fiskerinæringen? Enova har i 2023 brått kuttet støtteordningen «Batteri i fartøy» som var en enkel og rettighetsbasert ordning som gav forutsigbarhet og rask sakbehandling. Dette har medført full stopp i bygging av lavutslippsfartøy, sier Kurt Atle Hansen i ZeroKyst. ZeroKyst har ... Fortsett å lese

AL AVISA LOFOTEN

Gjennom ZeroKyst skal eier av «Karoline» nå få bygget en ny båt, «Karoline 2». Den kan bli verdens første nullutslippsjark, med energi fra hydrogen og batteri. Dette skjer i samarbeid med blant andre selskapet H2Marine som også skal utvikle en mikroskala hydrogenfabrikk, og selskapet Plug som skal levere ladeanlegg på kaia.

— Det vi gjør i ZeroKyst og Lofoten blir nå lagt merke til. Vi samarbeider med Lofotrådet om å realisere en grønn vekststrategi som er unik for hele kysten, forteller Hansen.

Fiskeri og turisme

Saken fortsetter etter annonsen

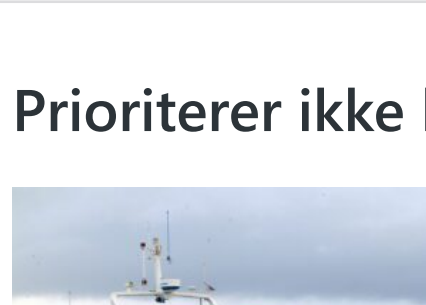
Annonser hos oss?
Kontakt markedsansvarlig
Roger Zachariassen
453 94 149
annonse@avisalofoten.no

Samtidig er ZeroKyst en pådriver for å bedre infrastrukturen på land. Det hjelper ikke med «grønnere» båter hvis det ikke finnes nok store ladestasjoner i havnene i Lofoten. Målet er å utvikle og bygge infrastruktur for lading i inntil fire fiskerihavner i Lofoten, samtidig som ladetilbudet både for fastboende og besøkende forbedres kraftig. Dette er en viktig del av et større prosjekt i Lofoten, kalt «Lofoten – de grønne øyene». Grønnere fiskeri og grønnere turisme skal i fremtiden bli viktige fortrinn for Lofotens viktigste næringer.

For de som er opptatt av de lange linjer er det interessant å se at en fiskerinæring som drev på seil og var en «lydløs» næring frem til båtene ble motorisert på begynnelsen av 1900-tallet, nå kan være på vei tilbake til en ny lydløs – men elektrisk – fremtid. Lydløse, elektriske båter kan nå spesialkonstrueres for å drive vekselbruk mellom for eksempel fiske og turisme. Båter uten motorbråk, vibrasjoner og eksos gir bedre arbeidsmiljø, som påvirker fiskerens helse og kan rekruttere flere unge til næringen.

Prioriterer ikke kontroller av turistfiske

Første halvår 2023 er det ikke gjennomført kontroller av turister som tar med seg fisk utenlands. Det bekrefter Fiskeridirektoratet, som er satt til å utføre kontroller ute på turistfiskeanleggene og med turistfiskere på sjøen. I tillegg skal Tolletaten utføre kontroller med utførsel av fisk og fiskevarer. Ingen i 2023 Men turistfiske er ikke akkurat underlagt ... Fortsett å lese

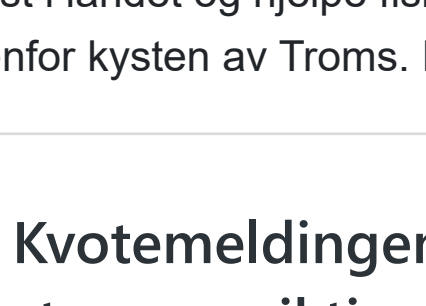
AL AVISA LOFOTEN

I tillegg til miljøgevinst, industriutvikling og verdiskaping, er de globale markedsmulighetene enorme. Flakstad kommune har fullført sine oppgaver i prosjektet med tilrettelegging av areal og infrastruktur i havna. Kommunen har bidratt i forprosjektet for etablering av småskala hydrogenproduksjon til kystfartøy.

— Nå gjenstår det at fartøy faktisk bygges med teknologien som er utviklet. Da er det kritisk viktig at statlig støtte er på plass med gode og forutsigbare tilskuddsordninger. Uten slik støtte vil utviklingen stoppe opp. Klimaautslippene vil da fortsette å øke, og kysten får ikke den muligheten til teknologiutvikling og arbeidsplasser som bør være drivkraften i det grønne skiftet. ZeroKyst er på noen områder foran skjema, og har allerede oppnådd mye, mener Kurt Atle Hansen

— Prosjektet har levert resultater, samtidig som utviklingen i bransjen fortsetter. Batteriene er bedre, programvaren er bedre, brannskringen av båtene er bedre. Og båtbyggere har nå servicefolk som kan sitte hvor som helst i landet og hjelpe fiskerene med service selv om hybridbåten hans ligger utenfor kysten av Troms. Fremtiden er her nå, sier han.

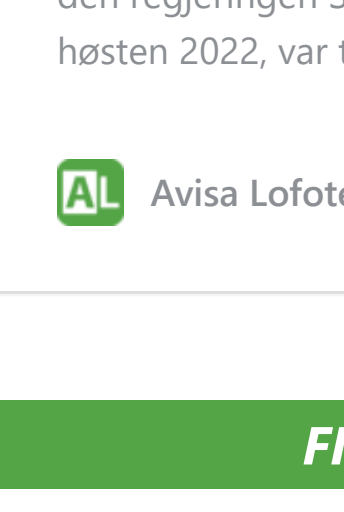
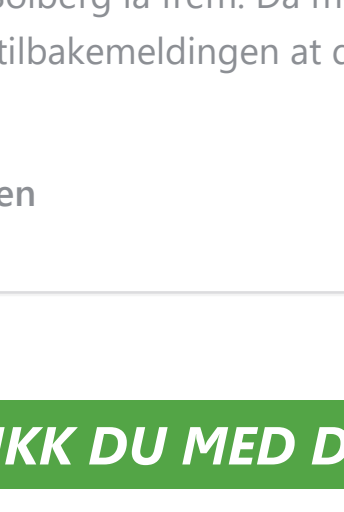

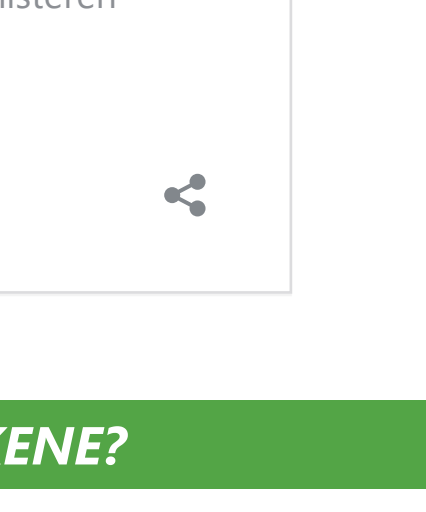
Kvotemeldingen lar vente på seg: — Det er store og viktige spørsmål vi skal ta stilling til

Mens hele fiskerinæringen går og venter på regjeringens kvotemelding måner fiskeriministeren til tålmodighet. Fiskeriminister Bjørnar Skjæran var ivrig da han høsten 2021 tok over departementet sitt, og lovet fortgang i arbeidet med en kvotemelding som skulle være bedre enn den regjeringen Solberg la frem. Da media sjekket med ministren høsten 2022, var tilbakemeldingen at den ... Fortsett å lese

AL AVISA LOFOTEN

FIKK DU MED DEG DISSE SAKENE?

			
Bredt el-båtspekter på LofotFishing	Zero kyst er klar for produksjon – men Enova har satt på	Sogneprest: Gilte synes det er vemodig å reise fra Røst: –	Magnars metode

